

LIBRIS

We know
books

MARTIN VOPĚNKA s-a născut la Praga în 1963, într-o familie cu origini evreiești. În perioada comunistă a studiat matematica, fizica și ingineria nucleară, pentru ca după Revoluția de Catifea să se dedice literaturii. În 1990 și-a înființat propria editură, Práh, iar de atunci încolo a scris douăzeci și opt de romane pentru adulți, copii și adolescenți, dintre care douăzeci și șase au fost traduse până în prezent în treisprezece limbi. Câteva dintre temele pe care le abordează sunt dificultățile oamenilor obișnuiți față în față cu pericolele societății și amenințările care planează asupra comunităților umane și planetei. Din 2003 este președintele Asociației Librarilor și Editorilor din Cehia. De asemenea, scrie poezie, jurnale de călătorie și articole polemice pe teme de actualitate. Locuiește la Praga.

MARTIN VOPĚNKA

ORĂȘUL ADORMIT

Traducere din limba cehă de

ANCA-IRINA IONESCU

Stilizare de

GABRIELA GEORGESCU

editura Frontiera

Cuprins

PARTEA ÎNTÂI	Trezirea în somn	7
PARTEA A DOUA	Chiar că fără părinți	63
PARTEA A TREIA	Pe urmele lui Samuel	121
PARTEA A PATRA	Domnul acesta nu este un om bun	193
PARTEA A CINCEA	Spre necunoscut	233
PARTEA A ȘASEA	Singur	293
PARTEA A ȘAPTEA	Fără speranță	325
PARTEA A OPTA	Fuga	373
PARTEA A NOUA	Întoarcerea	405

LBRIS

We know
books

PARTEA ÎNTÂI

Trezirea în somn

1.

Primul se trezi micul Samuel. Deschise ochii și constată că prin fereastra de la stradă intra deja lumină din belșug. Trase plapuma de pe el și se ridică în capul oaselor, nerăbdător și parcă fără astâmpăr. Așadar, începea o nouă zi.

Fratele lui încă dormea în patul de deasupra. Kryštof era mare, avea cincisprezece ani și putea dormi mai mult doar când nu avea școală. Și cum avea școală aproape tot timpul, iar atunci dormea mai mult, înseamnă că era una dintre acele zile rare în care nu se face școală – sâmbătă sau duminică.

„Măcar fetele s-or fi sculat?“, se întrebă Samuel. Se strecură tiptil afară din cameră și păși pe parchet în picioarele goale. Din păcate, în sufragerie era liniște, părinții dormeau în camera lor de la etaj. Prin fereastra de la balcon se revărsa lumina soarelui și totul mirosea promițător acum, că noaptea – noaptea cea plicticoasă,

când nu poți să faci nimic, decât să dormi – plecase în sfârșit.

Samuel o luă în sus pe scara în spirală. Pășea tiptil ca un șoricel, deși, de fapt, și-ar fi dorit să facă din greșală un zgomot atât de puternic, încât să-i trezească pe părinți sau pe fete. Nu voia să fie singur.

Dar nu-i ieși în drum niciun obiect de care să se împiedice sau care ar fi putut să cadă pe scări. Așa că se mulțumi să ofteze cu năduf.

Însă părinții stăteau nemișcați, întinși în patul lor mare, unde Samuel se ducea uneori noaptea. Erau amândoi ghemuiți, spate în spate. Samuel auzea respirația mai rapidă a mamei și pe cea mai lentă a tatălui.

Dintr-odată, dinspre camera Kristýnei se auzi un foșnet, ușa se deschise și sora lui apăru în cămașă de noapte, încă somnoroasă, dar deja tânjind după ceva nou – la fel ca el. Îl înhăță pe Samuel, care fu surprins, dar și încântat, și-l trase înăuntru.

– Bună, Sami! mormăi ea, îl îmbrățișă și izbucni în râs. Asta era Kristýna – o fetiță de unsprezece ani cu aparat dentar auriu, pe care începuse să-l poarte din iarnă.

– Vino, hai să ne jucăm de-a submarinul! adăugă imediat. Asta e un submarin și pornim cu el pe sub mări. Și, cu aceste cuvinte, se trânti în pat împreună cu Samuel și trase plapuma peste amândoi.

– Vezi rechinul ăla? Atenție! Rechin!

Samuel nu știa unde trebuie să vadă rechinul, dar un lucru îi era clar: începuse încă o zi minunată.

2.

Ema se trezi la opt și jumătate. Era geamăna Kristýnei. Întotdeauna dormea mai mult decât sora ei, asta și pentru că dormitorul ei venea după al Kristýnei, așa că, în călătoria lui matinală, Samuel se oprea mai întâi la Kristýna.

Ema era supărată că trebuie să doarmă atât de departe – în capătul coridorului, și singură pe deasupra. Uneori, seara, se muta pe ascuns la Kristýna, dar în așa fel încât să nu afle mama. Atunci dormeau împreună – sau, mai degrabă, una peste alta; nimeni altcineva n-ar fi putut dormi așa, ba nici mama nu credea că pot dormi bine așa și nu le dădea voie. Dar fetele exersaseră poziția aceasta încă din burta ei.

Ema se întinse pe pat și-și puse încă o pernă la spate. Verifică din priviri florile, pe care le uda întotdeauna cu grijă și care creșteau întruna, scăldate de razele care intrau prin lucarnele încăperii de la mansardă. I-ar fi plăcut să lenevească și să mai viseze un pic. Dar din

camera Kristýnei se auzeau zgomotele înăbușite ale unui joc misterios. Kristýna nu numai că era mai aproape de mami și de tati, dar se mai și juca prima cu Samík! Iar pe ea, pe Ema, iar n-avea s-o primească!

Ema sări din pat atât de repede, încât o luă amețea. Își veni în fire imediat și deschise ușa cu hotărâre. În ciuda nenumăratelor avantaje pe care le avea camera Kristýnei, Ema uita că are și un semnificativ neajuns: era mult mai mică decât a ei. Așa că se pomeni îndată chiar deasupra plăpumii bombate, sub care ceva se zbătea și chicotea. Auzi strigătul înăbușit al lui Samuel:

— O balenă! E o balenă acolo! O să ne înghită!

— Ba pardon, eu nu sunt nicio balenă, se prefăcu supărată Kristýna.

Ema nu mai putu răbda asemenea tărăboi. Smulse plapuma de pe cei doi și-i dojeni cu asprime:

— Hei, nu vă gândiți că poate părinții dorm încă? Chiar trebuie să faceți atâta gălăgie?

— Aoleu, ai grijă, e balena! strigă Kristýna și-l îmbrățișă pe Sam, de parcă ar fi vrut să-l protejeze.

Asta îi puse capac Emei. Deși abia îi dojenise că fac scandal, țipă acum cât putu ea de tare:

— Cum de vă permiteți una ca asta? Ați uitat că e sâmbătă dimineață?

3.

În weekend, Kryštof dormea mai mult, recupera somnul din timpul săptămânii. Duse erau vremurile când se trezea cel mai devreme dintre toți. În ultimele luni se simțea tot timpul obosit. Atât de obosit, încât chiar și după ce se trezea de-a binelea îi venea greu să coboare scara de la patul lui de sus. Uneori îi venea greu chiar și să vorbească. Și asta spunea ceva, pentru că înainte avea obiceiul să vorbească întruna, până când vocea lui în schimbare, tot mai groasă, îi enervase pe părinți, care țipaseră la el să tacă.

Rămase și în această dimineață întins în pat, aproape vlăguit. N-avea chef de nimic. Își dădu seama însă că Samuel iar nu închisese ușa când ieșise din cameră. Kryštof se înfurie. La urma urmei, Sam avea să împlinească în curând șase ani. Cum de nu era în stare să închidă ușa?

Doar că părinții îi luau mereu apărarea lui Samuel. Samuel era favorizat pe nedrept.

În cele din urmă, Kryštof reuși să coboare scara. Îl mâna mai mult dorința de a-și certa fratele. Altfel, nu avea nicio așteptare de la ziua aceea.

În sufragerie îl întâmpinară surorile lui, îmbujorate de joacă.

— Hai să ne jucăm de-a submarinul! Uite, aici e mare peste tot, asta e o fosă oceanică și noi ne-am scufundat de sus, de pe recif.

— Hai cu noi! Haide! se milogi și Sam.

— Iar n-ai închis ușa, i-o întoarse Kryštof. Ți-am spus-o închizi! Am nevoie să dorm ca lumea.

Dar Sam deja nu mai asculta. Se juca mai departe cu fetele.

— Deci ce faci, vii cu noi? îl mai întrebă o dată Ema.

— Da, bine, murmură Kryštof enervat și se așază alături de ceilalți pe canapea. Nu prea îl tenta jocul. Pe de altă parte, era mai bine decât nimic.

— O să fiu eu căpitanul, propuse el timid.

— Nu se poate, aici căpitanul sunt eu! se ridică teatral Kristýna.

— De ce să nu fiu eu, dacă sunt cel mai mare? obiectă Kryštof jignit.

— Pentru că e submarinul meu, insistă Kristýna. Tu poți să fii... tunar, îi trecu prin minte.

Era ditamai prostia. Iar Kryštof detesta inexactitățile.

— Tunar pe submarin? Pe bune acum, pe submarin sunt tunuri? Cum ai vrea să tragi cu tunul pe sub apă? Submarinul are torpile.

Un amănunt atât de ne semnificativ nu o tulbură pe Kristýna:

— Bine, atunci o să fii torpilor, fie!

— Eu vreau să fiu căpitan, se milogi Kryštof cu încă-pățânare și nu prea bărbătește. Te rog.

Ema se amestecă și ea:

— Ai să fii tortilor și cu asta, basta!

— Torpilor, nu tortilor, își apără Kryštof puținul care-i mai rămăsese.

— Iar eu sunt salvamar! strigă Sam.

— Nici salvamari nu există pe submarin. Din submarin nu poți ieși înot.

— Doamne ferește! răbufniră surorile. Ce contează?

— Ba contează. Hai să-l întrebăm pe tata, să vezi ce mult contează!

— Tati încă doarme, spuse Ema plesnindu-se peste frunte. Doar nu vrei să-l trezești pentru atâta lucru, nu?

— Atunci pe mama, dacă tata încă doarme, insistă Kryštof.

— Și mami doarme.

Kryštof făcu o pauză:

— Stai puțin, vrei să spui că ai noștri dorm încă, cu toată hărmălaia asta? Fii serioasă!

Cam avea dreptate. Dormitorul părinților era la etaj, iar în coridorul din capul scării răzbătea tot de jos. Dar Kristýna se săturase până peste cap de obiectiile lui Kryštof.

— E sâmbătă și părinții trebuie să doarmă până mai târziu! strigă ea. Știi câtă treabă au avut în timpul săptămânii? Tot timpul trebuie să aibă grijă de noi. Așa că acum dorm și ei. Dacă nu ne crezi, n-ai decât să te duci să vezi!

4.

Prima căreia i se făcu dor de mama fu Kristýna. Se sătură să se joace de-a submarinul – i se părea că Ema și Kryštof îi furaseră ideea și că nu mai avea loc de ei. Încercă să-l ademenească pe mezin:

— Nu vrei să te joci cu mine în camera ta?

Dar prostuțul de Sam spuse că nu, că-i place să se joace de-a submarinul. „Câtă nerecunoștință“, își spuse Kristýna. Și atunci își aminti de mămica ei. Numai apropierea mamei, numai înțelegerea și sprijinul ei puteau vindeca o asemenea nedreptate. Să fie singură lângă mama, să fie măcar pentru o clipă doar a ei, aleasa ei.

Într-un moment de neatenție, Kristýna ieși din joc și urcă tiptil la etaj. Când ajunsese în dormitor, lângă patul părinților, care păreau să doarmă încă, se simți copleșită de singurătate. Ca și cum nu și-ar fi găsit locul nici jos, împreună cu frații, nici sus, cu părinții.

Înaintă timid doi pași, aplecându-se peste pat.

— Mami, spuse cu o voce înăbușită. Mami...

Nu se clinti nimic. Părinții respirau adânc și regulat. Mama ținea mâna dreaptă peste plapumă; pielea fină și moale îi strălucea în lumină, iar chipul frumos și blând, cu nas expresiv, i se odihnea pe pernă.

— Mămico, repetă Kristýna mai tare. Mami... Mami...

Repetă iar și iar, dar tot numai cu jumătate de glas – nu-i venea să recunoască nici în sinea ei că încerca s-o trezească pe mama. Nu, asta nu, voia doar să vadă dacă doarme cu adevărat. Mami sigur nu mai dormea și avea s-o audă din clipă-n clipă.

— Mami...

Nimic. De obicei, când făcea asta, mama se întindea și deschidea ochii. Sau făcea doar un semn cu mâna și ridica plapuma, ca s-o lase pe Kristýna să se strecoare dedesubt. Sau se trezea măcar tata și șuiera sever: „Nu vezi că mami doarme? Șșș!“

De data aceasta însă nu se întâmplă nimic. Kristýna se gârbovi din ce în ce mai mult, simțind cum o cuprinde tristețea și cum i se face milă de ea însăși. Se simțea abandonată și trădată. Prin lucarna întredeschisă pătrundeau cântecul păsărilor înviorate de ploaia de peste noapte și aerul parfumat de primăvară, iar pe așternuturile albe se revărsau raze calde. Dar Kristýna